
FOLKETINGET

Europaudvalget

Den Økonomiske Konsulent

EU-note

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Dato: 14. juni 2011

Kommissionens henstillinger vedrørende dansk økonomi.

Sammenfatning

Kommissionen udtaler i henstillingen, at man stort set er tilfreds med genopretningspakken og tilbagetrækningsreformen, og herunder efterlønsreformen. De offentlige finanser er på vej mod strukturel balance i 2015, dog med et lille underskud på 0,5 pct. af BNP i 2015. Men anbefaler også, at der gennemføres det planlagte forslag om budgetloftet over de offentlige udgifter.

Derimod bør kvaliteten af uddannelsessystemet forbedres, så flere får en faglig uddannelse m.v. Det kan være med til at bremse faldet i produktiviteten. Den danske planlægning (eller zonelovgivning) er endvidere for stram. Det går ud over produktiviteten i detailhandelen.

En vigtig faktor er den alt for store private gæld i Danmark opbygget især i højkonjunkturårene før finanskrisen. Især bør realkreditte reformeres så boligejerne bliver mindre sårbare. Også beskatningen af fast ejendom bør reformeres.

1. Indledning

Kommissionen har for nylig vedtaget en række landespecifikke henstillinger om EU-landenes økonomiske udvikling og herunder en henstilling om **Danmark**. Henstillingen om Danmark har været flittigt refereret i pressen.

Vedtagelsen af de landespecifikke henstillinger for 2011 er næstsidste etape i seks måneders perioden med intensiv økonomisk-politisk samordning mellem EU og medlemsstaterne, som kaldes det **europæiske halvår**.

Det starter i **januar**, hvor Kommissionen forelægger sin årlige vækstundersøgelse, der fastsætter de økonomisk-politiske prioriteringer for EU for det kommende år. Disse prioriteter godkendes af stats- og regeringscheferne på det Europæiske Råd i marts. I **april-maj** forelægger medlemsstaterne stabilitets- eller konvergensprogrammer (om de offentlige finanser) og nationale reformprogrammer (om strukturreformer og vækstfremmende foranstaltninger), som de nuværende landespecifikke henstillinger er Kommissionens svar på.

De, ifølge Kommissionen, forpligtende tilsagn, som de 23 medlemsstater, der deltager i **europpluspagten**, har afgivet, er også blevet vurderet af Kommissionen som led i denne proces og er inkluderet i henstillingerne.

Henstillingerne skal gennemføres af medlemsstaterne inden for en tidsramme på 12-18 måneder, skriver Kommissionen.

Henstillingerne vil blive drøftet og godkendt på Det Europæiske Råds møde den 23.-24. juni 2011 efter at være blevet drøftet på Økofin-Rådet (økonomi og finans). Gennemførelsen vil blive overvåget gennem det kommende år af Kommissionen og af medlemsstaterne gennem en streng, løbende evalueringssproces, skriver Kommissionen.

Kommissionen vil vurdere fremskridtene på EU-plan i deres næste årlige vækstundersøgelse i januar 2012 og i de enkelte medlemsstater i de næste landespecifikke henstillinger i juni 2012.

2. Anbefalingerne vedrørende Danmark (kort)

- Generelt er der tilfredshed med **genopretningspakken**, der er indeholdt i regeringens konvergensprogram til EU. Konvergensprogrammet bringer det offentlige underskud ned under 3 pct. af BNP i 2013,

og det strukturelle underskud er næsten i balance i 2015 (-0,5 pct. af strukturelt BNP).

- Underskuddet i de offentlige finanser er dog stadig på ca. **4 pct.** af BNP I 2011, så der er stadig behov for opstramninger i 2012 og fremefter, siger Kommissionen.
- I den forbindelse anbefaler Kommissionen, at efterlønsreformen gennemføres i Folketinget, at invalidepensionen reformeres og at "fleksjob"-systemet også reformeres. **Altså i det store hele en godkendelse af regeringens tilbagetrækningsreform.**
- Tilbagetrækningsreformen er nødvendig, både af hensyn til arbejdsudbuddet i fremtiden, og det forhold at 10 pct. af arbejdsstyrken under 40 år enten er på invalidepension eller på fleksjobordning.
- Kommissionen anbefaler tillige forslaget om **budgetlofter**, der lægger loft over visse offentlige udgifter. De danske offentlige udgifter har i de sidste 20 år ligget over de planlagte mål, og det er vigtigt i denne forbindelse, også at få inddraget **kommuner** og **regioner** under lofterne.
- Produktiviteten har været faldende i Danmark siden 1995, og en potentiel årsag hertil, kan være ringe uddannelse. **Og det på trods af, at Danmark er et af de lande, der bruger mest på uddannelse**, så er effekterne heraf tilsyneladende "ikke på toppen". Alt for få får således en egentlig ungdomsuddannelse i Danmark (kun 70,1 pct. mod 78 pct. som gennemsnit for EU) og PISA-resultaterne er gennemsnitlige.

Endvidere er **drop-out** tallet alt for stort på uddannelsestilbuddene til de unge og på efteruddannelserne (50 pct.'s drop-out). Generelt **anbefaler** Kommissionen, at kvaliteten i uddannelsessystemet forbedres, så antallet af ufaglærte personer mindskes til fordel for flere personer med den relevante uddannelse.

Der peges endvidere på, at den danske zone-lovgivning er for restriktiv, og det går ud over produktiviteten især i **detailhandelssektoren**, der ikke kan udnytte stordriftsfordelene. Der er brug for reformer på området.

- En anden faktor, der nævnes er den meget store private gæld, der hviler på husholdningerne. Den private gæld opgøres ifølge Kommis-

sionen til **ca. 220 pct. af BNP**, og det skyldes primært den meget store belåning af fast ejendom. Den private gæld i Danmark er meget stor ved international sammenligning.

Kommissionen nævner de afdragsfrie lån, flekslånene og boligboblen som nogle af årsagerne til den store private låntagning. Alt i alt er den danske boligsektor i en meget udsat situation ved rentestigninger eller økonomisk tilbagegang.

Kommissionen **anbefaler**, at man stadig støtter den fortsatte stabilisering af boligmarkedet, men at der på **mellemlangt** sigt igangsættes forebyggende foranstaltninger til sikring af stabiliteten af boligmarkedet. Foranstaltningerne retter sig mod en reform af det finansielle system – og herunder realkreditte – samt beskatningen af fast ejendom.

Venlig hilsen

Niels Hoffmeyer/Sara Larsen